

Резюмета на научните трудове, представени за участие в конкурса на електронен и хартиен носител.

1. CHAMISHKI D., CHARACTERISTICS OF THE FUNCTIONAL CAPABILITIES OF NATIONAL COMPETITORS IN GRECO-ROMAN WRESTLING AFTER SPECIALIZED TRAINING – PRE-COMPETITION MODELED WRESTLINGS; Trakia Journal of Sciences, Vol. 19, Suppl. 1, pp 557-564, 2021; ISSN 1313-3551 (online) doi:10.15547/tjs.2021.s.01.086

ABSTRACT

Winning medals by our wrestlers of the international Championships is of great importance for the Bulgarian school and the high esteem of Bulgarian sport. In recent years, intensive interval-variable training, modelled wrestling that simulate a competition, has been included in the contest period of our wrestlers' preparation. Purpose: Our goal is to construct a high-intensity modelled training (wrestling) suitable for the functional preparation before a competition and to determine their biochemical and physiological load characteristics by measuring heart rate and lactate concentration in the peripheral blood. Methods: The study involved five medallists in Greco-Roman wrestling in the last European and World Championships, who in six modelled rounds with tasks and with elements of wrestling and tactical ideas showed the following results: - Heart rate varied after each round with values exceeding 182 bpm, and at breaks dropped to 89 bpm; - The concentration of lactate in the blood was also high in each session between the first and the second match. Conclusions: In conclusion, the intensity of this constructed model of modelled training is very high, compared to the values reported in the competitive conditions of the international tournament "Nikola Petrov" values of the concentration of lactate in the blood.

РЕЗЮМЕ

Спечелването на медали от нашите борци от първенство е от голямо значение за българската школа и престижа на българския спорт. През последните години в състезателния период на подготовката на нашите борци се включват интензивните интервално-променливи тренировки – моделирани борби, които имитират състезание. Нашата цел е да конструираме високо интензивна моделирана тренировка (борби), подходяща за функционална подготовка преди състезание и да определим нейната биохимична и физиологична характеристика на натоварването чрез измерване на сърдечния ритъм и концентрацията на лактата в периферна кръв. В изследването взеха участие петима медалисти по класическа борба в последните Европейски и Световни първенства, които в шест моделирани борби със задачи и с елементи от хватки и тактически замисли показаха следните резултати :

- Сърдечния ритъм варира след всяка борба със стойности над 182 bpm, а в почивките спаднаше до 89 bpm;

- Концентрацията на лактат в кръвта също е висока във всеки сеанс между първа и втората борба, след приключването беше регистрирано константност на този показател с минимално понижение във всяка втора среща от сеанса. В заключение интензивността на този конструиран модел на моделирана тренировка е много висока, в сравнение с отчетените в състезателни условия на международния турнир „Никола Петров“ стойности за концентрацията на лактат в кръв.

2. CHAMISHKI D., COMPARISON OF RANKING, PREPARATION AND FUNCTIONAL PARAMETERS OF DEAF AND HEARING WRESTLERS FROM THE BULGARIAN NATIONAL GRECO-ROMAN WRESTLING TEAMS; *Trakia Journal of Sciences*, Vol. 19, Suppl. 1, pp 565-571, 2021; ISSN 1313-3551 (online) doi:10.15547/tjs.2021.s.01.087

ABSTRACT

The successful performance at the competitions of Bulgarian Greco-Roman wrestlers with hearing and deaf is largely due to the adjustment of the training process to the ever-changing rules of Greco-Roman wrestling. Before the London Olympics, because of the rules, the focus was on the speed and strength endurance, but after that only strength endurance as a major factor for sport results. Purpose: Our goal is to compare a world championship results, the methodology of preparation and the functional parameters of wrestlers with impaired and normal hearing in the pre-Olympic year so as to win Olympic quotas. Methods: The analysis involved three best performing Greco-Roman wrestlers at the respective world championships for deaf and hearing athletes in the same year. Results: In addition to sport results and the methodology of preparation, from the functional parameters (physiological and biochemical), we are using the maximum oxygen consumption (VO_{2max}), the maximum oxygen consumption per kilogram (VO_{2max}/kg), the heart rate values and the lactate concentration in the peripheral blood from conducting functional tests. Conclusions: In conclusion, we can say that the sports achievements are in favor of deaf wrestlers, the training methodology is the same and the functional capabilities are better for hearing wrestlers.

РЕЗЮМЕ

За да се реализират на състезания българските чуващи и глухи борци в класическия стил в голяма степен се дължи на адаптацията на тренировките към постоянно променящите правила по класическа борба. До Олимпийските игри в Лондон, заради правилата се разчиташе на скоростно силова издръжливост, като основен фактор за постигане на високи спортни резултати. Нашата цел е да сравним резултатите от световно първенство, методиката на подготовка и функционалните показатели на глухи и чуващи борци в пред олимпийска година за спечелване на олимпийски квоти. В анализирането включихме по трима най добре представили се състезатели по класическа борба на съответните световни първенства за чуващи и глухи през същата

година. Освен спортните резултати и методиката на подготовка, от функционалните показатели (физиологични и биохимични), ще използваме максималната кислородната консумация (VO_{2max}), Максималната кислородната консумация на килограм (VO_{2max}/kg), стойности на сърдечния ритъм и концентрацията на лактата в периферна кръв след провеждане на функционалните изследвания
В заключение може да кажем че се констатира че спортните постижения са в полза на глухите борци, методиката на подготовка е еднаква а функционалните възможности са по добри на чуващите борци.

3. Чамишки Д., (2017), СРАВНЕНИЕ И АНАЛИЗ МЕЖДУ ГЛУХИ И ЧУВАЩИ БОРЦИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ И ТЯХНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В КАТ.85КГ И 98КГ ОТ „ДЕФЛИМПИКС“ 2013Г. ЗА ГЛУХИ И ЕП 2016Г ЗА ЧУВАЩИ., Сборник доклади от научна конференция на катедра „Тежка Атлетика, Бокс, Фехтовка и Спорт за Всички“, стр.14-17, ISBN 978-954-718-457-2

РЕЗЮМЕ

От самото начало до днес спорта Борба е постоянен участник на всички олимпийски игри, както и на олимпийските игри за глухи „DEAFLIMPICS“. Днес географията на борбата за глухи в нейните два вида класическа и свободна се разшири по всички краища на света и на всички континенти. Международната федерация по борба (UWW) и Международен комитет за спорт на глухите (ICSD) полага грижи и създава условия за развитието на нашия спорт, но най-голяма роля имат глухите и чуващите борци, които спомагат за атрактивността на спорта в световен мащаб. Те правят впечатление с атрактивни изпълнения на технико-тактическите действия, което от своя страна води до красотата на спорта Борба.

Ще обърнем внимание на нуждата от използване на технико-тактически анализи на отделни схватки, на определени борци, а в по-глобален мащаб и на определени школи (клубове, страни).

Всеки треньор или ръководител на отбор, а също и така състезател все повече осъзнават нуждата от такива технико-тактически разузнавания /анализи/.

ABSTRACT

From the very beginning until today, the sport of Wrestling has been a constant participant in all the Olympic Games, as well as the Olympic Games for the Deaf "DEAFLIMPICS". Today, the geography of the struggle for the deaf in its two types, classical and free, is expanding to all corners of the world and to all continents. The International Wrestling Federation (UWW) and the International Committee for Sports of the Deaf (ICSD) takes care and creates conditions for the development of our sport, but the biggest role is played by the deaf and hearing wrestlers, who contribute to the attractiveness of the sport on a global scale. They create an impression with attractive performances of technical-tactical actions, which in turn lead to the beauty of the sport of Wrestling.

We will pay attention to the need to use technical-tactical analyzes of individual fights, of certain wrestlers, and on a more global scale and of certain schools (clubs, countries).

Every coach or team leader, as well as a competitor, is increasingly aware of the need for such technical-tactical intelligence /analyses/.

4. Чамишки Д., (2019), АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПОСЛЕДНИЯ ОЛИМПИСКИ ЦИКЪЛ НА СЪСТЕЗАТЕЛИТЕ ОТ РУСКО ГОВОРЕЩИТЕ СТРАНИ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПЪРВЕНСТВА /2013г.-2016г./, Годишник на Национална Спортна Академия „Васил Левски“ ТОМ 2, стр.44-50

РЕЗЮМЕ

Борбата е спорт, който няма основател и място, определено за нейно начало. Този факт е потвърден от редица автори и изследователи в многобройни публикации и научни трудове.

Въпреки това всеки един континентите на Земята притежава своя собствена и уникална история на спорта борба. Един от тях е Европа, която има дълговековна история не само в спорта, но и в изкуствата и други сфери на човешкия бит. Безспорно бившият съветски модел (СССР) е оставил редица положителни предпоставки за развитие на елитен спорт в днешни дни.

Борбата като част от спортния свят е уникално средство за хармонично развитие и нравствено възпитание. Тя дава богата физическа култура, всестранно функционално изграждане и усъвършенстване, богата техническа разнообразност и психическо осигуряване.

ABSTRACT

Wrestling is a sport that has no founder or place designated to begin it. This fact has been confirmed by numerous authors and researchers in numerous publications and scholarly works.

However, each continent on Earth has its own and unique history of sport wrestling. One of them is Europe, which has a long history not only in sports but also in the arts and other spheres of human life. Undoubtedly, the former Soviet model (USSR) has left a number of positive prerequisites for the development of elite sports today.

Wrestling as part of the sports world is a unique tool for harmonious development and moral education. It gives a rich physical culture, comprehensive functional construction and improvement, rich technical diversity and mental health.

5. Чамишки Д., (2019), КОНТИНЕНТАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕДАЛИТЕ ОТ ОИ (2016) И СП (2017-2018) В ЖЕНСКАТА БОРБА И МЯСТОТО НА БЪЛГАРСКАТА ШКОЛА В СВЕТОВНИЯ ЕЛИТ, Годишник на Национална Спортна Академия „Васил Левски“ ТОМ 2, стр.38-44

РЕЗЮМЕ

В днешни дни потребността от спорт нараства със всеки изминал ден. Съвременния човек в световен мащаб намира все по-голяма полза от спорта с цел психическо разтоварване и усъвършенстване на физическата си форма.

Борбата като част от спортния свят е уникално средство за хармонично развитие и нравствено възпитание. Тя дава богата физическа култура, всестранно функционално изграждане и усъвършенстване, богата техническа разнообразност и психическо осигуряване.

През последните години активното участие на жените в спорта Борба става все по-голямо и атрактивно.

ABSTRACT

In the days of the day, he needs the sporting gains every day. Contemporary man on a global scale finds himself on a larger area than sports in the mental state and is facilitated by his physical form.

The struggle as part of the sport world is a unique means of harmonious development and moral upbringing. It provides a rich physical culture, all-round functional building and upgrading, rich technical diversity and mental security.

In recent years, the participation of women in the sport of Fighting has become more and more attractive.

6. Чамишки Д., (2022г). ОСОБЕНОСТИ НА СЪВМЕСТНАТА РАБОТАТА МЕЖДУ СПОРТНИТЕ КЛУБОВЕ ПО БОРБА И СПОРТНИТЕ УЧИЛИЩА, Спорт и наука, бр.1,2, стр.72-79., ISSN 1310-3393

РЕЗЮМЕ

Моделът на съвместна работа между спортните клубове по борба и спортните училища, за изграждане на резерв за спорта за високи постижения, е утвърден, успешен инструмент за издигане престижа на страната с постиженията на поколения български спортисти. Водеща цел на спортните училища е осигуряване на условия на спортните клубове към тях да правят качествен подбор на деца със спортен талант. Да подсилят конкурентна среда за развитието им и възможността за тяхното спортно реализиране на състезание. Задачата е, да проследим в последните пет години, чрез предложените програми за спорт за високи постижения на спортните училища, колко са спечелените медали по борба на техните ученици от балкански, европейски и световни първенства. Да направим съпоставка на клубовете, колко от спечелените медали за тези години са на ученици от спортно училище. Ще констатираме и анализираме данните и в табличен вид, ще бъдат визуализирани за изводи и препоръки за ефективността на съответните програми за развитието на спорта в спортните училища.

ABSTRACT

The model of joint work to build a reserve for sports for high achievements between wrestling clubs and sports schools has established itself as a successful tool for raising the prestige of the country through the achievements of generations of Bulgarian athletes. The leading goal of the sports schools is to provide conditions for the wrestling clubs to make quality selection of children with sports talent. To provide a competitive environment for their development and the opportunity for their sporting competition. The task is to follow in the last five years, through the proposed sports programs for high achievements of sports schools, how many medals have been won by their students from Balkan, European and world championships. Let's make a comparison of the clubs, how many of the medals won for these years are for students from a sports school. We will ascertain and analyze the data and in a tabular form will be visualized for conclusions and recommendations for the effectiveness of the respective programs for the development of sports in sports schools.

7. Чамишки Д., (2022г). АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ НА ТЕСТОВАТА БАТЕРИЯ ПО БОРБА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА В СПОРТНИТЕ УЧИЛИЩА , Спорт и наука, бр.1,2, стр.50-58, ISSN 1310-3393

РЕЗЮМЕ

В системата на спорта за високи постижения водещо място имат спортните училища и клубове, като подготовката им е основата на системата за високо спортно майсторство. Тя създава необходимите условия за обхващане на по-широк контингент от висококласни състезатели, както и състезатели от проектонационалните отбори, които се подготвят и учат в спортните училища и тренират в клубове към тях. За тази цел е нужно да се направи правилен подбор на базата на тестовата батерия по борба, утвърдена от системата на спортните училища в България. След 2000 г. тази тестова батерия е променяна три пъти. Нашата задача е да проучим и анализираме измененията, направени по нея. Ще направим съпоставка и ще анализираме получените данни. В таблици и диаграми ще визуализираме изводите и препоръки за да установим ефекта от концепцията за промяната на тази тестова батерия.

Концепцията за промяна на тестовата батерия включва проследяване на всички компоненти отразяващи състоянието на един състезател, както и развитието им в годините, даващо обективна оценка на качеството на учебно-тренировъчния процес.

ABSTRACT

Sports schools and clubs have a leading place in the system of sports for high achievements, and their preparation is the basis of the system for high sportsmanship. It creates the necessary conditions for covering a wider contingent of high-class athletes, as well as athletes from the national teams that prepare and study in sports schools and clubs. For this purpose it is necessary to make a correct selection based on the test battery in wrestling approved by the system of sports schools in the Republic of Bulgaria. Since 2000, this test battery has been changed three times. Our task is to study and analyze the changes that have been made to it. We will make a comparison and find the data obtained. In tables and diagrams we will visualize the conclusions and recommendations and establish the effect of the concept of changing this test battery.

The concept of changing the test battery includes tracking all components reflecting the condition of a competitor, as well as their development over the years, giving an objective assessment of the quality of the training process.

- 8 Чамишки Д., (2022г). ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТЕХНИЧЕСКОТО МАЙСТОРСТВО НА ВОДЕЩИТЕ ШКОЛИ ПО КЛАСИЧЕСКА БОРБА ЗА ГЛУХИ НА ОЛИМПИЙСКИТЕ ИГРИ „ДЕФЛИПИКС“ 2017 И 2021г., 1. Лека Атлетика и Наука, бр. 1(22) НСА Прес, стр. 182-186, ISSN 2603-4263

РЕЗЮМЕ

Олимпийските игри за глухи „Дефлимпикс“ е най големия форум за спортна изява на тази група хора. Огромно е желанието на всеки глух състезател да се докосне до медалите от такъв тип състезание, но за да се достигне до такъв резултат е нужно водене на непрекъснат високоефективен четиригодишен тренировъчен процес. Работата по технико-тактическото майсторство е решаващ фактор за спортния резултат с което се отличават водещите школи по борба за глухи – Русия, Иран, Украйна, САЩ, Турция, Казахстан и т.н. За тази цел е нужно да направим спортно техническа характеристика на участието на тези школи в последните две олимпийски игри за глухи в Турция 2017г.и Бразилия 2021г. Нашата задача е да констатираме с каква техническа характеристика и точковата ефективност са спечелените медали от тях. В представените таблици и диаграми ще направим съпоставка и ще анализираме получените данни. Ще изведем съответните изводи и препоръки за тяхното участие на тези първенства.

ABSTRACT

The Deaflympics is the largest forum for the sports performance of this group of people. It is a great desire of every deaf competitor to touch the medals of this type of competition, but in order to reach such a result, it is necessary to conduct a continuous highly effective four-year training process. The work on technical-tactical mastery is a decisive factor for the sports result, which distinguishes the leading schools of wrestling for the deaf - Russia, Iran, Ukraine, USA, Turkey, Kazakhstan, etc. For this purpose, we need to make a sports-technical description of the participation of these schools in the last two Olympic Games for the deaf in Turkey 2017 and Brazil 2021. Our task is to ascertain the technical characteristics and point efficiency of the medals won by them. In the presented tables and diagrams, we will make a comparison and analyze the data obtained. We will draw the relevant conclusions and recommendations for their participation in these championships.